

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/368/2021
Identifikačné číslo spisu:	5113242458
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:5113242458.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu JUDr. V. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., S. N. XXX/XX, sudcu Krajského súdu v Y., proti žalovaným 1/ Krajský súd v Trenčíne, so sídlom Nám. Svätej Anny č. 28 911 50 Trenčín, 2/ Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska č. 71, 813 11 Bratislava, o doplatenie funkčného platu sudcu, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 4CoPr/3/2020-205 zo dňa 27.05.2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný 2/ má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) č.k. 11Cpr/5/2015-119 zo dňa 21.11.2019, ktorým súd prvej inštancie vo výroku II. uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,25% ročne zo sumy 2.246,70,- eur od 19.04.2014 do 04.07.2014, vo výroku III. žalobu proti žalovanému 1/ zamietol pre nedostatok pasívnej legítimácie a voči žalovanému 2/ žalobu zamietol v prevyšujúcej časti, výrokmi IV. a V. rozhodol o trovách prvostupňového konania. Odvolací súd ďalej vo výroku III. odmietol ako podané neoprávnenou osobou odvolanie žalovaného 2/ proti výroku o zamietnutí žaloby voči žalovanému 1/ a vo výroku IV. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Predmetom odvolacieho konania nebol výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo konanie v časti o zaplatenie sumy 2582,40,- eur s 9% ročným úrokom z omeškania (špecifikovaným v rozsudku) zastavené v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby, keďže žalovaný 1/ Krajský súd v Trenčíne dňa 04.07.2014 žalobcovi uhradil doplatok platu sudcu za rok 2011.

2. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1, ods. 2 CSP potvrdil s tým, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto sa obmedzil iba na

skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. V danej veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie na zistený skutkový stav použil správne právne predpisy a tieto aj správne aplikoval. K namietanému nedostatku vecnej pasívnej legitímácii žalovaného 2/ odvolací súd opätovne poukázal na podrobné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. V tejto otázke žalovaný 2/ rovnakú argumentáciu ako v odvolacom konaní uplatnil i v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že vecne pasívne legitimovaným subjektom v danej veci je žalovaný 2/. Žalovaným 2/ tvrdená skutočnosť o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie nevyplyva z ust. § 65 až § 92 Zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Naopak z § 65 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. vyplýva, že za uspokojenie platových nárokov sudcu zodpovedá štát, za ktorý v zmysle ust. § 25 ods. 1 veta druhá cit. zákona koná ústredný orgán štátnej správy súdov, ktorého pôsobnosť upravuje osobitný zákon, v danom prípade žalovaný 2/. Súd prvej inštancie tak vecnú pasívnu legitímáciu žalovaného 2/ v danej veci stanovil správne. Znenie § 65 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. (v znení účinnom do 31.01.2012), ktorý stanovuje, že za uspokojenie platových nárokov sudcu zodpovedá štát, predstavuje špeciálnu právnu úpravu, ktorá má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorá by prichádzala do úvahy. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. za štát koná ústredný orgán štátnej správy pre súdy, ktorým je podľa § 13 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z.z., v spojení s § 34 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Vyhodnotenie pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/ (právne posúdenie) bolo súdom prvej inštancie vykonané správne, keďže len žalovaný 2/ môže byť pasívne vecne legitimovaným subjektom v prípade žaloby tohto typu a nemôže týmto subjektom byť žalovaný 1/. Právne úvahy súdu prvej inštancie, ktoré sa zaoberali charakterom právnej subjektivity žalovaného 1/ boli v danej veci nadbytočné, vzhľadom na jednoznačnosť právnej úpravy v §65 ods. 4 (aktuálne § 65 ods. 5) zákona č. 385/2000 Z.z.. Uvedené nič nemení na správnosti záverov súdu prvej inštancie o vecnej pasívnej legitímácii žalovaného 2/ a nedostatku pasívnej vecnej legitímácii žalovaného 1/. Vzhľadom na uvedené preto odvolacie námietky tak žalovaného 2/ o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie, ako aj odvolacie námietky žalobcu smerujúce k tomu, že pasívne vecne legitimovaným subjektom je aj žalovaný 1/ sú nedôvodné. K odvolaciemu dôvodu žalovaného 2/, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces konštatuje, že je nedôvodný. Žalovaný 2/ videl porušenie svojich práv v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia v otázke rozdielných právnych záverov ním označených súdnych rozhodnutí. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie jasne a správne vysvetlil všetky svoje právne úvahy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie a náležite ich odôvodnil. Odvolací súd poukázal na zjednocujúce stanoviska prijaté kolégiom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 19.06.2018, v ktorom došlo ku zhode, že vecne pasívne legitimovaným subjektom v obdobných prípadoch je Slovenská republika v zastúpení Ministerstva spravodlivosti. S uvedeným právnym názorom sa odvolací súd stotožňuje. Zjednocujúce stanovisko nie je právne záväzné, pričom ak sa niektorý senát s ním nestotožňuje má právo vec posúdiť podľa svojho právneho názoru tak, ako to bolo v rozhodnutí 6CoPr/4/2018-215 zo dňa 24.09.2019. Uvedené však nezakladá dôvodnosť námietky v podobe porušenia práva na spravodlivý proces ako ani námietky nesprávneho právneho posúdenia, konštatoval odvolací súd.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP s tým, že dôvody rozhodnutí súdov prvej a druhej inštancie sú tak nedostatočné (arbitrárne) odôvodnené (nedávajú žiadne odpovede na rozhodné otázky), že vykazujú zásadné, hrubé a podstatné vady, ktoré vady sú tiež vadami najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém. Žalobca namietal, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že súd prvej inštancie zamietol žalobu rozsahu proti žalovanému 1/ z dôvodu, že podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný podľa platného práva nemá vlastnú právnu subjektivitu v zmysle súkromného práva s poukazom na bod 28. a 29. odôvodnenia súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vôbec nevyplyva, pod aké konkrétne ustanovenia podradil svoj právny záver o absencii „vlastnej právnej subjektivity v zmysle súkromného práva“ žalovaného 1/. Pojem „právna subjektivita“ je pojmom teórie práva, pod ktorým sa v oblasti súkromného práva rozumie spôsobilosť mať práva a povinnosti v zmysle § 7 odds.1 a 18 ods.1 OZ. Žalobca ďalej namietal, že pri tomto názore súdu prvej inštancie žalovaný 1/ nemohol byť účastníkom konania pre nedostatok procesnej subjektivity podľa § 61 CSP a žaloba proti žalovanému 1/ nemala byť

zamietnutá, ale konanie mal byť zastavené podľa § 62 CSP. Záver súdu prvej inštancie o nespôsobilosti žalovaného 1/ mať práva a povinnosti označil za zjavnú arbitrárnu nesprávnosť. Poukázal na to, že v zmysle § 21 ods. 1 zák. č. 523/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov (zákon o rozpočtových pravidlách) sú všetky štátne orgány s výnimkou preddavkových organizácií rozpočtovými organizáciami, ktoré rozpočtové organizácie sú právnickými osobami štátu. Krajský súd v Trenčíne je podľa zákona právnickou osobou so spôsobilosťou mať práva a povinnosti, medzi ktoré patrí aj vyplácanie platových náležitostí sudcu.

4. Žalovaný 2/ vo vyjadrení zo dňa 10.11.2021 k dovolaniu žalobcu navrhoval, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. b/, resp. písm. f/ CSP. Namietal, že žalobca dôvodiac svoje odvolanie podľa § 420 písm. f/ CSP v skutočnosti namietala nesprávne právne posúdenie, teda dovolací dôvod, ktorý s poukazom na § 421 ods. 1 a § 422 ods. 1 písm. a/ CSP nemožno v jeho veci vôbec aplikovať. Žalobcovi bolo priznané plnenie, ktoré s ohľadom na jeho výšku zjavne neumožňuje, aby sa dovolací súd vecou zaoberal z pohľadu právneho posúdenia. Žalovaný 2/ zastáva názor, že nie je dôvod na zásah dovolacieho súdu do práv nastolených právoplatnými rozhodnutiami a opätovne zdôrazňuje, že žalobcovi priznané plnenie dňa 06.09.2021, pred podaním dovolania uhradil.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dovolanie odmietol podľa § 447, písm. f) CSP, pretože nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Podľa § 420, písm. f) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („CSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany konkrétneho a materiálne existujúceho práva. Tvrdenia o nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu, v zásade nemožno právne kvalifikovať ako dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, pokiaľ nedosahujú intenzitu nepreskúmateľnosti, t.j. takú vadu, ktorá neumožňuje dovolaciemu súdu pochopiť spôsob, akým dospel súd nižšieho stupňa k svojmu záveru. Podstatnou okolnosťou v danom prípade je skutočnosť, že platový nárok sudcu môže byť žalobcovi splnený iba raz, a to ktorýmkoľvek zo žalovaných subjektov (osobným úradom alebo Slovenskou republikou) s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. Keďže nárok žalobcu bol uspokojený žalovaným 2/ Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, nárok žalobcu týmto zanikol aj vo vzťahu k žalovanému 1/ a v štádiu dovolacieho konania materiálne neexistuje nárok, ktorý by mal byť uspokojený osobným úradom a materiálne neexistuje v tomto štádiu konania porušenie práva na spravodlivý proces v intenzite podľa § 420, písm. f) CSP cez ktorý dôvod by bolo nevyhnutné otvoriť právoplatne skončené konanie voči žalovanému 1/.

8. Len obiter dictum je potrebné dodať, že Krajský súd v Trenčíne bol zmysle 25 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príslušných v účinnom znení ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu osobným úradom žalobcu. Zo systematického výkladu jednotlivých ustanovení § 87 zákona č. 385/2000 Z.z. vyplýva, že plat vypláca sudcovi jeho osobný úrad, ktorý je v týchto nárokoch pasívne legitimovaný. Súčasne je potrebné podčiarknuť správnosť právneho názoru žalobcu na výklad § 21 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy na základe ktorého ustanovenia sú súdy právnickými osobami štátu a disponujú spôsobilosťou mať práva a povinnosti aj v

súkromnoprávných vzťahoch. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu žalovaného 2/ pri uspokojovaní platových náležitostí sudcu štátom, ide o záväzok štátu nezávisle garantovať hmotné zabezpečenie sudcov bez ohľadu na rozsah pridelených prostriedkov súdom ako štátnym rozpočtovým organizáciám. Tieto právne otázky nemohli byť dôvodom dovolacieho konania podľa § 421 CSP s ohľadom na skutočnosť, že dovolanie nebolo prípustné v zmysle § 422 ods. 1 písm. a), c) CSP.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.